

IV. évfolyam, 59. szám.

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre - - - - - 12 korona
Félévre - - - - - 6 korona
Negyedévre - - - - - 3 korona
Egyes szám ára - - - 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtök reggel.

HATÁRŐR

== UJVIDÉK, 1908. ==
július 23. csütörtök

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ujvidék, Petőfi-utca 47. sz.,
ahová a lap szellemi és anyagi részét illető közlemények intézendők
ilyen közleményeket és megkereséseket lapunk nyomdájára is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

Adókiivető bizottság és a polgárság érdeke.

Az ujvidéki adókiivető bizottság ma, július 23-án kezdi meg elevenbe vágó munkáját, még pedig — a járáshoz tartozó községek adómegállapításának befejeztével, most már Ujvidék város közönségére nézve. Oda állunk, a III. osztályu ker. adózás alá eső polgársága bizottság elé, hogy vallomást tegyünk közteher viselési képességünkről s ezen vallomások alapján a bizottság állapítja meg azt az összeget, amelylyel kötelesek vagyunk az állam fentartásához hozzájárulni.

Rég bevett, általános szokás, hogy az adókiivető bizottságot már működésének megkezdése előtt, vagy működésbe lépésekor a nagy nyilvánosság előtt leszólják s munkáját bizalmatlansággal fogadják. S a legtöbb adóköteles fél abban a tudatban vagy legalább is hiszemben lép az adókiivető bizottság elé, hogy abban nem az ő érdekeit is szem előtt tartó polgártársai foglalnak helyet, hanem voltaképen vészbírák, akiknek egyedüli, feltétlen törekvése a polgárt elviselhetlen terhek vállalására ítélni.

Távol van tőlünk ez az általános, megcsontosodott vélemény és felfogás, sőt ellenkezőleg az a meggyőződésünk, hogy a bizottság mérlegelni tudja s mérlegelni is fogja az összes számbavehető és veendő körülményeket, hogy az adókiivetés *arányos és igazságos* legyen. Meggyőződésünk, hogy a bizottság nemcsak az állam, de a polgárság érdekeit is szem előtt tartva, alaposan megfontolja minden egyes esetben hozandó határozatát.

Gondosságot, lelkiismeretességet és igazságszeretetet várunk a bizottságtól, amire a polgárságnak annál inkább szüksége van, mivel úgy is ezernyi teherrel és bajjal kénytelen megküzdeni. Az általános gazdasági depresszió hatása, a legutóbbi pénzkrisis súlyosan nehezedik az egész társadalomra, de főleg a *kereskedő, iparos és gazda* az, akit a nem rég mult nagy válság egész létében és ekzisztenciájában igen érzékenyen sebzett meg, olyannyira, hogy a csapást még nem heverhette ki.

Nagyok a közterhek, nehezek a megélhetési viszonyok s a minden téren beállott drágaság nem hogy enyhülne, hanem egyre tart, sőt — félünk — még nagyobb arányokat fog ölteni. Hozzájárul azon körülmény is, hogy rossz évek nézünk elébe és az ujvidéki kereseti viszonyok sem változtak meg annyira, hogy indokoltá tennék az adóemelését. A vállalkozásra semmi kedv, a tőke elrejtőzik, az üzletek panganak, a műhelyekben nincs munka, de annál több a panasz mindenütt, hogy nehéz megélni.

Erre a mostani nehéz helyzetre tekintettel kell hogy legyen a bizottság s mi bizunk benne és meg vagyunk győződve arról, hogy az adókiivető bizottság ismeri a viszonyokat és mérlegelni fogja a legkisebb részletekig a körülményeket. A város polgárságának érdekében *üdvös munkát* csak akkor fog végezni, ha a *törvény rideg betűi mögött a törvény meleg* lelkét is megkeresi.

A bizottság, ha feladatának fontosságát helyesen fogja fel, kétségkívül méltányolja fogja azt a szempontot, hogy ott, ahol különösebb okot nem talál, a régi adótételt tartsa fen, a *lehetőséghez* képest ezt is szállítsa le. Az adótételek emeléséhez pedig, ha csak parancsoló okok nem sürgetik, nem járulhat

Az természetes, hogy a közterheket *arányosan* kell kiróni. A gyengébbek vállaira könnyebb terhet szabad ráhárítani, míg a nagyobb jövedelmű egyéneket igen is teherviselési képességeikhez teljesen arányosan kell adóval megróni. Hiszen minden állampolgárnak kötelessége *anyagi erejéhez mérten*, úgy az állam, mint a város fentartásának költségeihez hozzájárulni. Hogy pedig ez a hozzájárulás a tényleges állapotoknak megfelelő legyen, hogy ne a kisebb ember sujtassák nagyobb teherrel, a nagyobb jövedelmű fél pedig könnyen kibujhassék a reá kiróható nagyobb adóösszeg alul: a bizottság igazságszeretetéől függ. A bizottságnak jóakarattal, helyes beosztással, az *aránytalanság eltüntetésével* és a progresszivitás elvének szem előtt tartásával a polgárság érdekeinek méltányos és igazságos védelmezése a *kötelessége*.

B. Bodrog-várm. közgazdasága. II.

Az *állattenyésztés* állapotáról vármegyénkben a következőkben számolhatok be: A *szarvasmarha* tenyésztéséről örömmel konstatalhatom, hogy jelentékenyen lendült. Ezzel egyidejűleg azonban megállapíthatjuk, hogy viszont a *sertésenyésztés* csökkent. Azonképen hanyatlott a *lőtenyésztés* is, aminek fontos jele az is, hogy a magán ménesek száma is megfogyott. A magyarázata e fontos állattenyésztési ág hanyatlásának első sorban az a körülmény, hogy a katonai kincstár, mely részben direkt a tenyésztőktől szokta beszerezni lőszükségletét, a 4—7 éves lovakért nem adja meg azt az árt, amelyben megtérülne a tenyésztőnek a költsége és a kockázata, arról nem is szólva, hogy fáradozásának is valami hasznát láthatná. Ékesen beszél e tekintetben az összehasonlítás a külfölddel. Magában Ausztriában is, holott pedig ugyanaz a katonai kincstár vásárol tenyésztőktől, ez utóbbiak kedvezőbb árakat tudnak elérni, mint mi. Németországban 40, sőt 50 százalékkal jobban fizetik a lovakat mint nálunk. Ránk férne tehát és jogunk is volna hozzá, hogy az árviszonyok ezen a téren nálunk kedvezőbbre forduljanak.

Az állattenyésztésre nézve különben általánosságban csak jót remélek attól az akciótól, melyet a földmívelési miniszter iniciál erre vonatkozó javaslatával, amely e fontos gazdasági ág fejlesztésére törekszik. A miniszter szerencsés keze és jóakarata garancia lehet mindnyájunkra nézve, az akciójához fűződő reményeknek. Bárha ugyanilyen kilátásuk lenne azoknak a reményeknek is, melyeket a közlegelő előállítására irányuló törekvésekhez fűznek. Ahol a tagosítást, mint nálunk is, legnagyobb részt keresztül vitték, ott ez a törekvés nehezen fog célt érni. Másutt, ahol a tagosítás még nem történt meg, természetesen mások a kilátások és más kell, hogy legyen a kérdés megítélésének a szempontja is.

Végezetül csak még egyetlen kérdésre térek ki, erre is csak épen gazdasági vonatkozása miatt. Ez az *önálló magyar bank*. El szeretném kerülni a látszatot, hogy politikát keverek bele jelentésembe s épen ezért eleve elhárítom ennek még csak feltevését is. De mégis szólnom kell erről a fontos ügyről. Mert megyénkben a kérdés felmerülő vitáiban sűrűn és minduntalan hallom annak a reménynek a

BOGDÁNY és **TÁRSA**
UJVIDÉK,
Vármegyé-utca 5.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat. Telefon 219.

Főtelep: Budapest, VI., Dálnok-utca 12. Telefon (Interurban) 988.

BLÜZKÜLÖNLEGESSÉGEK

KRÓN KÁROLY FIA
DIVATÁRUHÁZÁBAN
UJVIDÉKEN.

hangoztatását, hogy az önálló magyar bank megvalósításával nyomban lényegesen virágzóbbá fog alakulni gazdasági helyzetünk is. Lehet és adja Isten, hogy úgy legyen! Azonban ezt a nagy kérdést a malomalatti viták nem döntenek el. Ennek a kérdésnek az eldöntése komoly munka, amely, ha nem a lehető legkomolyabb, igen könnyen épen gazdasági helyzetünkre gyakorolhatja a legvézetestebb befolyást. A gondolat évtizedek óta foglalkoztatja legkiválóbb gazdasági elméinket. S ha ennek dacára ez a gondolat még máig sem vált valóra, nyilván annak a jele az, hogy még legkiválóbb elméink előtt sem áll egészen tisztán az a kép, amely az önálló magyar jegybank felállítását után gazdasági helyzetünket hiven visszatükrözné. Gazdasági kérdést még soha egyetlen nemzet politikai okokkal nem döntött el.

Legyünk mi is rajta, hogy ez a ránk nézve életbevágó kérdés is tisztán és az egyedül jogosult gazdasági érdekeink sulya szerint dőljön el jobbra, vagy balra. Legyünk rajta, hogy vezető férfaink is nehéz és felelősségterhes állásukban a szükséges nyugalom közepette mérlegelhessek ezeket az érdekeket és hogy egyiket se bénítsa meg elhatározásában a merev politikai dogma. Lebegjen szemünk előtt mindig, hogy gazdasági kérdésben nem az a lényeges: hogy ez, vagy amaz a politikai álláspont kerekedett ki győzedelmesen, hanem az, hogy az a győzelem egyuttal győzelme-e az országnak is? Mi gazdák, amugy is állandó küzdelmet vivünk az elemekkel, amelyeknek szabályozása emberi erőnek nem adatott meg. Nekünk gazdáknak ezer és egygyel több az okunk arra, hogy nehéz boldogulásunk feltételei közül legalább azokat biztosítsuk, amelyek higadát és józan megfontolásunktól függenek.

HIREK.

Adókiivetés. Az adókiivető bizottság ma kezdi meg az ujvidéki adókötelesek adójának megállapítását, még pedig a következő rendben: 23-án ácsmesterek, alkuszok, alvások, aranyozók, aranyművesek, asztalosok 1—50., 24-én asztalosok, bádigosok, banküzletek, biztosítási ügynökök, bazárosok, béltisztítók, bérkocsisok 51—99., 25-én bérkocsisok, bizt. ügynökök és üzletek, bocskorosok 100—155 tételig.

A függetlenségi kör nyári mulatsága összesen 112 kor. 96 f. tiszta jövedelmet eredményezett, mely összeghez *felülfizetés* hozzájárulni sziveskedtek: Dr. Balla főispán, Dr. Szlezák 10—10 k., Dr. Lustig Nándor 4 k., Dr. Várnay Ernő 3 k. 50 f., Lovrekovics Ferenc, Dr. Belohorszky János, Ertl Ignác, Hajek F., Lichtschein Márton fia, Dr. Maross Károly, Hajdu Sándor, Fischer Konrád, Dr. Kálmán Mihály 2—2 k., Gógös J. 1 k. 20 f.,

Szabó István, Nyiri Andor, id. Jójárt János, Herger Agoston, Knipl György, Varga Benő, ifj. Jójárt János, Dr. Kovacevics Zsárko, Komlós Gyula, Simon György, Dalla Lajos, Kócsy Sándor, Niedermayer Gyula, Ivanovics, Skriván Antal, Guszek István, Eckert János, N. N., Linarics Vilmos, Harsányi Elemér, Mamuzics István, Balogh János, Szücs Nándor 1—1 k., Irsai Antal, N. N., Szabó Lajos, N. N., Müller Gyula, Leitner József, Sajly László, N. N. 50—50 fillér.

Áthelyezés. Pásztor János segédlelkész Ujvidékről Magyarokizsára és Barsy Viktor Magyarokizsáról Ujvidékre helyeztetett át.

Amerikai park. E cimen az ujvidéki polgári magyar Daloskör f. augusztus hó 2-án a lövöldében nagy nyári mulatságot rendez, melynek változatos, mulattató programjáról a rendezőség nagy buzgósággal gondoskodik.

Tűz. Vasárnap déli 11 órakor valószínűleg egy vasuti mozdony szikráitól meggyuladt a gyártelep melletti árokban levő nád, melyet a tüzoltók nyomban elfojtottak. -- Hétfőn, e hó 21-én d. e. 9 órakor Rainer Simon ecetgyárából jeleztek tüzet, mely nagyon könnyen igen vézetestessé válhatott volna, azonban a gyári munkások és a anyomban megjelent tüzoltók elejét vették minden nagyobb bajnak. A tűz vigyázatlanságból keletkezett. Ugyanis épen egy 56 htl. hordóban már is vízzel és ecettel vegyített, ecetgyártásra szolgáló szesznek denaturalizálásával foglalkoztak a pénzügyőri közegek jelenlétében, mikor az egyik munkás gyufát gyújtott, hogy a hordóba esett keverőlapát után nézzen s a felszínen levő szesz lángot vetett. A munkás sulyos égési sebet szenvedett a kezén; a szenvedett kár körülbelül 2000 kor.

Ügyvédi iroda áthelyezése. Dr. Fischer Henrik ügyvéd ez uton tudatja a jogkereső közönséggel, hogy ügyvédi irodáját f. augusztus 1-én az Erzsébet tér 5 számú, Manojlovits-féle kétemeletes házba helyezi át.

Folyt. kimutatás a „Frohsinn“ zászlószentelése alkalmából eszközölt felülfizetésekéről: Az Ujvidéki Magyar Daloskör 20 korona, Adolf Henrik, Bauer Ferenc, Bauer Gyula, Dr. Belohorszky János, Müep. Szakegylet, Beck Károly, ifj. Bahl István, Brittig Márton, Bachrach Lajos, Dragoun Manó, Dalárda, Balog István, Brezovác András, Bernhard Péter, Dr. Belacsek István (Kiszács), özv. Bulics Anna, Bolecz József (Ujsóve), Dr. Balázs Ignác, Dr. Brezovszky Nándorné, Dr. Brezovszky Nándor, Ev. hitközség, Evang. egyh. dalárda (Pancsova), Paquor Hermína, Bortermelők, Férfidalegylet, Csongradác Rada, Czoczek István, Czoczek Lőrinc, Czeypek J. József, Czeypek Evelina, Dietzgen Gábor, Dietzgen Imre, Dr. Demetrovits Vladimir, Dr. Duha P. David, Derner Lipót, Deutsch Kálmán, Első ujvidéki nőegylet, Evang. nőegylet „Tabitha“, Ertl Ignác, Ernst Márk, Embery Ferenc (Fehértemplom), Eigl Testvérek (Bécs); Ernst és Roth, Ipartestületi

dalegylet (Zimony), Falkenstein (India), Find-eisen Gusztáv, Franck Lipót, Farkas Lajos, Tiszaistvánfalvi dalegylet, Férfidalegylet Tiszakálmánfalva, Fürst J. J., Filkuka János, Fuchs György, Dr. Freund Ede, Feuchtner Gusztáv, Fischer József, Flögel János, Fischer (Adél, Fischer Magdolna, Dr. Gerich András (Petrőc), Gerich Miklósné, Dr. Gaál Ödön, Gatter Rezső (Zimony), Dr. Gotthardt János, Genersich Tivadar (Késmárk), Heidenmüller, Haas Fülöp, ifj. Heszi Frigyes, Herzog István, Dr. Horváth Géza, Haller Géza, Heim Zsiga, Hajek Fülöp, „Határőr“, Zombolyai dalegylet, Helleis Nikola, Haasz Albert, Hadastyán egylet, Horváth Ferenc (Budapest), Hubert J. E. (Pozsony), Ivanovits Ferenc, Jelenik Vilmos, Ivoschevics Mladen, Jonson Alfréd, Kurtz Kornél, Krón Károly, Krón Richárd, Kuhn János, Kluka György, Kiss Antal, Kistner Nándor, Kantner Károly, Knapp Adolf, Kopolovits József, Dr. Kleiszner Gusztáv, Kárpát Géza, Kluge János és társa Smihov, Kleesz Ferenc, Dr. Königstättler Ottó, Königstättler Károly 10—10 k.

Bodrics Miksa hangversenye. A leghíresebb bácskai cigányprimás az ő kiváló cigányaival *pénteken és szombaton, e hó 24. és 25-én* rendezi hangversenyeit a *Mayer-féle* nagy kioszkban, — kedvezőtlen idő esetén a kávéházban. Ujvidék közönsége jóleső örömmel néz Bodricsek vendégszereplése elé, mert hosszú idő után alkalma lesz ismét egy kiváló cigányzenekar pompás és élvezetes művésztében gyönyörködhetni. A hangversenyek félnyocor kezdődnek és belépődij nélkül lesznek megtartva.

Baleset. Michailovits Viktor légszeszgyári munkás a napokban tüztisztítás közben a parázs oltásával foglalatokodott, de oly vigyázatlanul, hogy a felcsapó gőz balkezét és lábát összeégette. A sulyosan sérült embert lakásán ápolják.

Megharapta a ló. Hobár Dániel kocsis Kassovitz Zsigmond szállitonál, hétfőn reggel az istálló tisztításával foglalatokodott, miközben az egyik ló jobb lábába harapott. A sérült kocsis a városi kórházba szállíttatott.

Hamis öt koronások. Felhívjuk ez uton is olvasó közönségünk figyelmét, hogy igen sikerült hamis 5 koronások vannak városunkban forgalomban, melyeknek csengése teljesen tiszta és csak az által különböztethetők meg a valódiaktól, hogy köriratuk és a veretés helyét jelző K. B. betűk elmosódtak. A hamis 5 koronások 1900. évi veretéssel vannak ellátva.

Ellopott kerékpár. Spirka József lakatosmester vasárnap a polgári lövölde bal oldali éttermében hagyta kerékpárját, melyet onnan ismeretlen tettes ellopott. Káros panaszára rendőrségünk a kerékpár tolvajt nyomozza.

Temploméptés. A sajkásszentiváni ág. ev. hitközség templomot épített és ennek munkálataival Haasz Fülöp *ujvidéki* kőművesmestert bízta meg 70,858 k. 84 f. vállalati összegért.

IDÉNY KIÁRUSÍTÁS

LÖWY MÁTYÁS ÉS TÁRSA DIVATÁRUHÁZÁBAN

UJVIDÉKEN, Főtér, „Erzsébet szállóda“ épület.

Julius hó 14-étől augusztus hó 3-ig.

Az összes tavaszi és nyári divatcikkek *mélyen leszállított árban*. Maradékok és télicikkek fél árban.

Céllövészet. A polg. lövöldében jul. 19-én összesen 450. lövés tétetett a rendes céllapokra és díjnyertes lón, még pedig mély lövésért: ifj. Zanbauer Ag. (szeg), Burmann S., Hesz Fr. (ötös), Witz F. (négyesért); találó lövésért: Stoy V. ^{15/31}, Hesz Fr. ^{12/31}, Witz F. ^{9/22}. — Vasárnap, jul. 26-án a 10 körre osztott rendes céllapokra lőnek 150 m. távolba s ugyanekkor, vasárnap nagy *katonai hangverseny* lesz.

Munkások a drágaság ellen. A szabadkai szociáldemokraták, hogy a türethetlen élelmiszer — drágaság enyhítését szorgalmazzák a városi tanácsnál, e hó 26-án népgyűlést tartanak.

Jégünnepély a dobsinai jégbarlangban. Mozgalmas sportélet van néhány nap óta a dobsinai jégbarlang nagytermében. Mióta a barlangkezelőség minden látogatónak és az ott nyaralók családtagjainak megengedte a naponként való korcsolyázást, azóta hangos a jégbarlang pompás nagyterme. A gondozott, acélkeménységű jégpálya területe ez idén ki van bővítve és mintegy 400 négyszögölnyi nagyságban áll a nyári korcsolyázók rendelkezésére. Az idei szezonn érdekességét emeli az a körülmény, hogy Kronberger Lili kisasszony, Magyarország női műkorcsolyázó bajnoka, ki július 16-ától kezdve a Tátrában nyaral, megígérte a jégbarlangban tervezett tréningjét s így naponta lesz alkalma a látogatóknak Magyarország ez idő szerint legjobb nő — korcsolyázójának korcsolya — figuráiban gyönyörködni. Vasárnap e hó 19-én a budapesti műkorcsolyázók egy kisebb csapata, Dezső Artur műkorcsolyázó vezetésével felrándult Dobsinára és részt vettek a korcsolyázásban. A jégbarlangot most sűrűn látogatják testületileg a hazai főiskolák növendékei is.

Városi mészárszék Szabadkán. A nagy drágaság cselekvésre és védekezésre kényszeríti úgy az egyéseket, mint a hatóságokat. Főleg a husdrágaság, mely a vágó marha alacsony árai dacára, még mindig tart, nehezedik minden háztartásra olomsúlylyal. Tul a Dunán már több községben és városban, pd. Zalaegerszegen, állítottak hatósági mészárszékeket, hol 70—88 fillérért mérik a marhahús kilóját s 80 fillérért a borjухust. Megyénkben Szabadka jár elől jó példával s a napokban felállított hatósági mészárszék a közönség megnyugvására, üdvösen működik. E rövid sorok indítsák necsak gondolkodásra, de gyors cselekvésre *Ujvidék* város hatóságát, hogy legalább az itthelyi mészárosok telhetetlensége ellen védessék meg a közönség.

Halálozás. Eigl József futaki apát plebános, a Ferenc József rend lovagja és megyebizottsági tag e hó 19-én rövid szenvedés után, életének 71-ik, áldozásának 48-ik évében meghalt. Földi maradványai e hó 21-én Ujfutakon beszenteltetvén, Budapestre szállítottattak, hol az elhunyt végrendeletének szerinti a kerpesi temetőben levő családi sírboltban helyeztettek örök nyugalomra. Az elhunyt apát plebános nemcsak az egyház és iskola terén fejtett ki buzgó tevékenységet, de a megye politikai és közéletében is, főleg korábbi években tevékeny részt vett. Temetésén nemcsak az esperes kerületi papság vett részt nagy számban, de Futak és a vidék közönsége is őszinte részvétellel tömegesen jelent meg. Az elhunyt épen készülöben volt, hogy a tenger partjára utazzék, midőn hirtelen rosszul lett fogta el, mely tüdőgyuladássá fejlődvén, alig 6 napi betegség után véget vetett egy munkás életnek. Áldás és béke poraira!

Nyílt-tér.

Hol akarja szabadságidejét eltölteni?

Egy egészen kicsiny, csöndes fészekben, magasan fűn a thüringiai erdőben. Ott még orvos és gyógyszerész sincs. — De hát ha megbetegszik? — Ugyan, kérem — beteg; legfőjebb meghűtöm magam, a mi nyaralásakor meg szokott történni. De ebben az esetben egyszerűen beveszem az én régi kedves Fay-féle valódi szodonai ásvány-pasztiláimat, a melyekből tizenkét skatulya az utazóladám van és akkor nem árt nekem semmiféle meghülés. Fay valódi szodonije **1 K. 25 fillérért minden gyógyszerárban, drogériában és ásványvízkereskedésben kapható.**

Vezérképviselő: Auszria-Magyarországra: W. Th. Guntzert, Wien, IV. Gr. Neugasse, 17. Főraktár Budapest: Egger Leó dr. és Egger J., VI. Váci-körút 17, Kochmeister Frigyes utóda, V. Hold-utca 8, Thallmayer és Seitz, V. Zrínyi-utca 3., Török József, VI, Király-utca 12.

Felelős szerkesztő: Lusztig Nándor dr.
Szerkesztő: Zanbauer Agoston.

MÁV. 20391/908. szám. II.

Versenyárgyalási hirdetés.

A máv. aradi üzletvezetősége nyilvános írásbeli egységáras versenyárgyalást hirdet: 1. A piskii rendező állomáson és a Delta vágánynál létesítendő 1 drb. földsz. altiszti lakóház (4 lakással), 2 drb. földsz. szolgálólakóház (irodával) és a hozzájuk tartozó melléképületek. 2. A Váralja-Hátszeg állomás mellett létesítendő 2 drb. földsz. altiszti lakóház (4—4 lakással) és 2 drb. földsz. szolgálólakóház (4—4 lakással) és melléképületeik előállításai munkálataira.

Az építéshez szükséges anyagok közül a szénalakat, az oltott meszet, cementet, tetőfedő cserepet (vagy eternitet) és az alapfalakhoz szükséges terméskövet a máv. aradi üzletvezetősége adja, illetve bocsátja vállalkozó rendelkezésére, a többi építési anyagot pedig elsősorú minőségben vállalkozó tartozik adni. A falazó téglára és a nyert falazathoz szükséges válogatott téglára vonatkozólag azonban megjegyeztetik, hogy azokat Váralja-Hátszeg közelében a vállalkozó maga is készítheti és égetheti, mert nevezett állomás közelében több helyen van téglavetésre alkalmas anyag. A téglavetéshez szükséges és alkalmas területet vállalkozó tartozik beszerezni. És hogy mely helyek volnának azok, ahol téglát tehet előállítani, arra nézve a máv. petrozsényi osztály-mérnöksége szolgálhat felvilágosítással.

A felsorolt magas építményekre együttes ajánlat nem tehető. Az ajánlatok külön-külön teendők. Az egyes ajánlatokhoz szükséges pályázati feltételek, a szerződés tervezete, az ajánlati minta és a költségszámítás a máv. aradi üzletvezetőség pályafentartási osztályában ajánlatonként 3—3 korona lefizetése mellett, a hivatalos órák alatt délelőtt 8-tól délután 2 óráig bármikor beszerezhetők, vagy írásbeli megkeresés mellett a megfelelő helyegjegyek előzetes megküldése után, postán is megkaphatók. Az építmények tervei a pályafentartási osztálynál megtekinthetők. Ugyancsak az említett hivatalnál megtekinthetők: a munkák és szállítások kiadására vonatkozó feltétfüzet általános határozatai, az államvasutak vonalain előállítandó épületek leírása és a feltétfüzetek részletes határozatai is, melyek a magyar királyi államvasutak igazgatóságának budapesti nyomtatványtárából megszerelhetők.

Az ajánlatokat 1 koronás bélyeggel, az ajánlatok mellékleteit, ugymint pályázati feltételek, szerződés tervezet és költség számításokat pedig ívenként 30 filléres bélyeggel előlátva és az ajánlatokhoz fűzve lepecsételt külön-külön borítékban a piskii rendező állomás magas építményeire vonatkozó ajánlatok a következőkkel felirattal: „Ajánlat a 20391/1908 sz. versenyárgyalási hirdetés alapján a máv. Piskii rendező állomásán létesítendő magas építményi munkák előállítására” és a Váralja-Hátszeg állomás magas építményeire vonatkozó ajánlatot pedig „Ajánlat a 20391/1908 sz. versenyárgyalási hirdetés alapján a máv. Váralja-Hátszeg állomásán létesítendő magas építményi munkák előállítására” felirattal kell benyújtani, vagy postán beküldeni és pedig legkésőbb 1908. évi július hó 31-én déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség általános osztályának (Arad-csanádi vasutak palotája I. 13.) főnökéhez.

Az ajánlatok a benyújtásra kitűzött határidő leteltével a máv. aradi üzletvezetősége I. osztályában felbontatnak, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek. Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, vagyis 1908. évi július hó 30-án déli 12 óráig a pályázóknak egy a piskii rendező állomáson, mint a Váralja-Hátszeg állomás mellett létesítendő magas építményekre külön-külön 4000 korona bánatpénzt kell a máv. aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztárána, hivatkozással a hirdett versenyárgyalás számára, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni, mely bánatpénzt esetleg posta útján is beküldhető. A bánatpénzt az ajánlatokhoz csatolni nem szabad, mert az ilyen csatolt összeg bánatpénztül el nem fogadható.

Itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő vagy meghatalmazottja által alá nem írt, javított vagy vakart szövegű, pecséttel le nem zárt, sértett borítékba helyezett, a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag, vagy esetleg táviratilag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve az előírt bánatpénzt előlegesen le nem tétetett, figyelembe nem vétetnek. Olyan ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező munkák teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnának, kötelesek ajánlatainkban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

Aradon, 1908. július hó.

Az üzletvezetőség.

1176 sz. vhtó. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szablyai kir. járásbírósnak 1908. évi V. 373/1. számú végzése következtében *Dr. Lusztig Nándor* ügyvéd által képviselt *Dreher Antal* javára *Sovlyanszky Dusán* ellen 112 kor. s jár. erejéig 1908. évi április hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1295 k. 20 fill-re becsült következő ingóságok, u. m.: gazdasági felszerelések, egyéb ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szablyai kir. járásbírósnak 1908. V. 373/2 számú végzése folytán 112 korona tőkekövetelés, ennek 1907. dec. hó 7. napjától járó 5% kamatai, $\frac{1}{2}\%$ váltódíj és eddig összesen 75 korona 58 fillér biróilag már megállapított költségek erejéig, alperes lakásán *Sajkás-györgyén* leendő megtartására 1908. jul. hó 31. napjának d. e. 8 óráig határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szablyán, 1908. július hó 15. napján.

Szaghmeister,
kir. bir. végrehajtó.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyra.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes térfelházhoz (Kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
előződik, csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényi feleke szalonruhához 20.— K.-ért, szintúgy felülfogóval, tisztalóval, selemkamarról stb. stb. gyári áron küldi a mint megbizható és szolid cég mindenütt ismert postagyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Örömi választék. Mintahű, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Jégszekrények

a legjobb kivitelben minden háztartási és üzleti célra.

Fürdőkádok, Closetberendezések, Háztartási cikkek és konyahaberendezések.

Számos referencia Telefon 148.

SAJÁT GYÁRTMÁNY

Klees József és Fia Ujvidék

8-12

Fő-utca 21.

Két szobára való butor

helyszűke miatt **egészen**, esetleg **darabonként** is olcsón eladó.

BÖHM IGNÁCZ,

2-2

Alkotmány-utca 3.

Természetes, ezüst füstben mindenkor frissen befőzött kiváló finom

málnaszörpöt

szállít

Gessler Siegfried

csász. és kir. udvari szállító és ő csász. és kir. Fensége József Főherceg kamarai szállítója

Kőbánya.

Pénzének ellensége,

ki azt francia pezsgőért szórja, mikor egyenértékű hazai terméket sokkal olcsóbban kaphat.

KAPHATÓ:

minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben. III.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbizt. óvszer.

Igyunk mohai Igynunk mohai Igynunk mohai Igynunk mohai

ÁGNES-

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer-fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légsző- és húgyszervi betegségeknek 20 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségektől is, mint typhus, cholera, megkíméltettek azok, akik közösségek ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Ágnes-vízzel éltek. Legjellegesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval feltöltött viznél sőt a szódaviznél is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lorakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzete ingyen kapható. A forrásvezetőség.

Főraktár: Dietzgen fial uraknál Ujvidéken.

Kedvelt borviz! B.

7244. sz. 1908. tkv.

Árverési hirdetmény.

Kárpát Géza ujvidéki cég végrehajthatónak Verkity Krisztina kátyi lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 200 korona tőkekövetelés és járulékaik kielégítése végett az 1881. évi LX. t. c. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében a titeli királyi járásbíróság mint telekkönyvi hatóság területén lévő a kátyi 1140. számú betétben A. 1. sor-szám 1655. hrsz. 819 négyszögöl szántó a Kukó dülőben a végrehajtási törvény 156 §-a alapján egészen a Koledin Tósa ujvidéki lakos utóajánlattevő által megajánlott 458 korona 20 fillérben megállapított kikiáltási árban elrendeltetik. Megjegyeztetik, hogy az árverés a fenti ingatlanra özv. Verkity Sztévánné született Paripov Krisztina javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jogot nem érinti, a mennyiben azonban az ingatlan a haszonélvezeti jog fentartásával oly áron adatnék el, hogy az ezt megelőző körülbelül 10000 korona követelés kielégítésére kielégítőnek nem mutatkoznék, az árverés hatályon kívül helyezetteti s az ingatlan ugyanazon határnapon a

haszonélvezetre való tekintet nélkül újbo elárvereztetni fog.

Ezen árverés megtartására határidőül: 1908. évi augusztus hó 24. napjának d. u. 3 órája Káty község házához tüzetik ki.

1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási áron alul eladatni nem fog, hanem a mennyiben ennél magasabb ígért nem tétetik, az ingatlan az utóajánlattevő Koledin Tósa ujvidéki lakos által megvettnek fog kijelentetni.

2. Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10 %-át, készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. k. igazságügymin. rend. 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Titelen 1908. június hó 16. napján.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságnál.

Lestyánszky,
kir. járásbíró.

Új uri és női divatkereskedés.

Van szerencsém a helybeli és környéki tisztelt közönség becses tudomására hozni, miszerint eddigi Csávits Branko című cégemet Popovits Lyubomir urral

CSÁVITS ÉS POPOVITS

cég alatt egyesítettük.

Az üzletet (Popovits M. Testvérek azelőtti helyiségében) tetemesen bővítettük és a mai szellemnek megfelelőleg a legjobb angol, francia, német és svájci áruval elláttuk a legolcsóbb ártól drágább árakig.

Üzletünkben kaphatók: bluzok, szoknyák, vászon- és battiszt- és himzett ruhák, zsupónok, nap- és esernyők, keztyűk és harisnyák, hlmzések, csipkék, legdivatosabb mindenféle diszitmények női toillettek számára.

Különlegességek legjobb szabású francia fűzőkben. A t. c. hajadonok figyelmét fordítjuk chiffonban, battisztban és legfinomabb vászonban való vehérnemű nagy választékára a mi üzletünkben. Kivánságra mindenkor állunk rendelkezésre gazdag kollekcióval.

Urak számára ajánljuk nagy választékunkat legjobb minőségű mindenféle fehérneműben, angol kalapokban, cilinderekben, esernyőkben, pálcákban, gallérokban, nyakravalókban, kézelőkben, z-ebkendőkben és uri-divak minden egyéb kellékeiben.

Nagy választék uti bőröndökben. — Helybeli és vidéki megrendeléseket eszközünk pontosan és gyorsan.

SZABOTT ÁRAK.

TÖRVÉNYESEN

:: VÉDVE! ::

HYGIENIKUS

TÖRVÉNYESEN

:: VÉDVE! ::

Szenzációs találmány, melynek segítségével bármely szövetnek új látzatot lehet kölcsönözni. Nélkülözhetetlen asztali-, ág- és toillette-fehérneműek számára, továbbá puha (nem keményített) ingeknél, bluzoknál, menyasszonyi Kelengyéknel; fehér, valamint színes vászon- és pamutszövet-öltönyöknél, vitrage-oknál, függönyöknél, csipkéknel, fátyleknél sth.

„Hygienikus” a szövetet to-morré és simulékonyvá teszi hasonlóan a bársonyhoz, a pamutszöveteket pedig hasonlítóvá teszi a hollandi vászonhoz. Egyformán nagy hatást gyakorol mindenféle szövetre, vászonra, pamutszövetre, gyapjuszövetre vagy selyemre.

Fertőtlenítőleg hat!

Minden fűszer-, gyarmalár-, drogériában és hasonló boltokban kapható.

L. CHIOZZA & Co., Cervignano (tengerpart).

forrást, ha gyomor-, bél- és légszőhurutól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjunk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.